

Zo bouwen we samen met GRONDWATER!

Grondwater en het gebruik ervan heeft voor verschillende stakeholders een verschillende betekenis. Toch gaat het om hetzelfde grondwater. Deze visual helpt stakeholders in de fysieke leefomgeving om gezamenlijk de verschillende betekenissen die zij aan het grondwater toekennen te verkennen. Op basis hiervan kunnen zij – elk vanuit de eigen positie – het gesprek met elkaar aangaan over de verschillende vormen van grondwatergebruik (hierna: activiteiten) en de rol van de natuurlijke functies van het grondwater (ecosysteemdiensten). Het gesprek over de verschillende betekenissen van grondwater maakt het beter mogelijk de relatie met opgaven in de leefomgeving te leggen. Voor het gesprek is het van belang om activiteiten, in of van het grondwater goed te onderscheiden van de natuurlijke functies van grondwater (zie hieronder). De helderheid die dit onderscheid oplevert, stelt de stakeholders in staat betere afwegingen te maken over het gebruik van het grondwater en de ondergrond. Hiermee wordt het voor decentrale overheden gemakkelijker om de beleidsinzet voor grondwater uit te werken, bijvoorbeeld in een programma op grond van de Omgevingswet. Grondwater wordt zo zichtbaar en krijgt een stem.

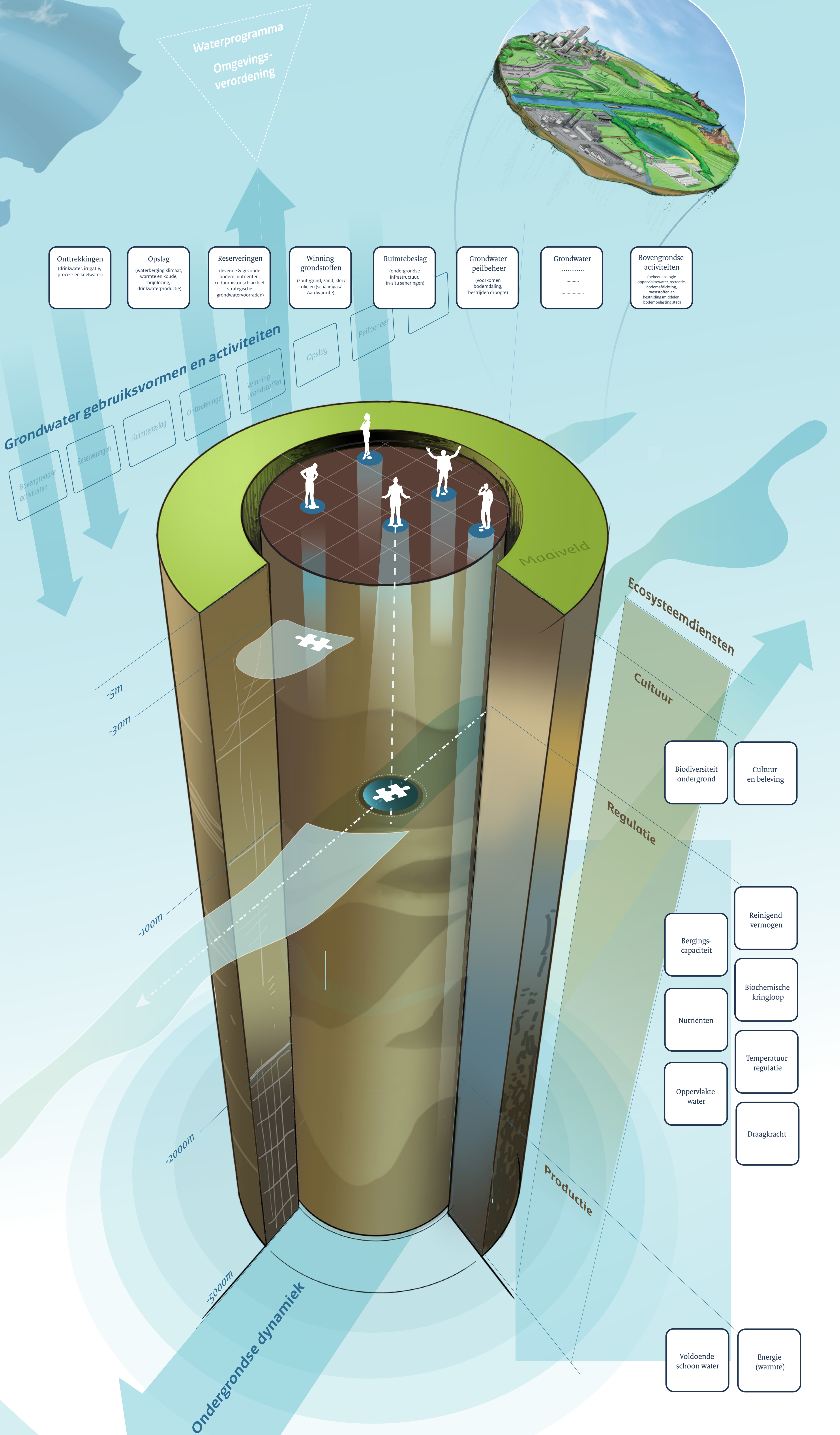
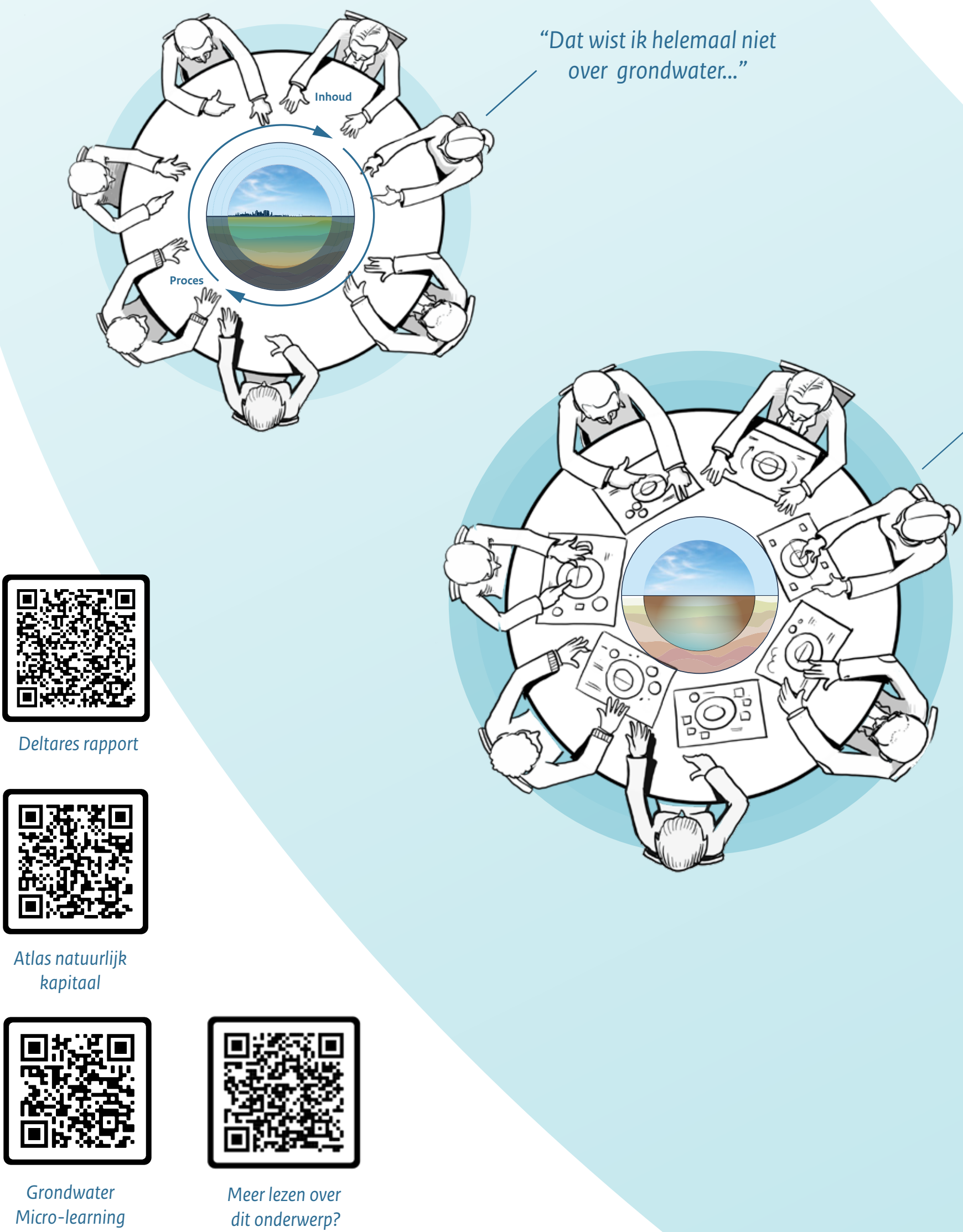
Gebruiksvormen (activiteiten) met een grote rol voor grondwater of met grote impact op grondwater

Het gesprek verloopt beter wanneer de verschillende activiteiten in of van het grondwater helder van elkaar worden onderscheiden. Welke activiteiten sluiten elkaar uit, beïnvloeden of versterken elkaar? Deze activiteiten moeten op hun beurt weer worden onderscheiden van de natuurlijke functies van het grondwater, de zogeheten ecosysteemdiensten. Activiteiten in of van het grondwater of de ondergrond maken gebruik van ecosysteemdiensten maar hebben daar ook steeds vaker een negatieve invloed op. Daarnaast zijn ook bovengrondse activiteiten in toenemende mate van invloed op het grondwater en de ondergrond. Een voorbeeld: de activiteit 'onttrekking van grondwater voor de drinkwatervoorziening' maakt gebruik van de ecosysteemdienst 'beschikbaarheid van voldoende water van een goede kwaliteit'. Door drinkwaterwinning is deze ecosysteemdienst echter wellicht niet meer voor andere doelen beschikbaar. Ook kan drinkwaterwinning ten koste gaan van andere activiteiten. Grondwaterwinning kan gevolgen hebben voor de afvoer van beken waardoor de ecosysteemdienst 'voorzien in watervoerendheid oppervlaktewater' onder druk komt te staan. Het is daarom belangrijk om per activiteit te weten aan welke ecosysteemdiensten deze gerelateerd is en hoe dit gebruik andere activiteiten en ecosysteemdiensten beïnvloedt.

Er zijn zeven hoofdcategorieën van activiteiten te onderscheiden,

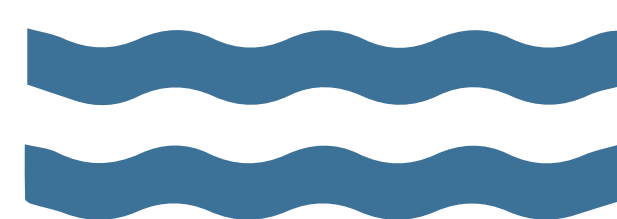
1. Onttrekking van grondwater
2. Opslag van water en andere stoffen
3. Reserveringen van ondergrondse ruimten
4. Winning van andere grondstoffen dan water
5. Ruimtebeslag
6. Peilbeheer
7. Bovengrondse activiteiten.

In het rapport 'Afwegingen bij het gebruik van grondwater en de ondergrond' van Deltares en RIVM kunt u meer lezen over de te onderscheiden activiteiten en afwegingen bij het gebruik van grondwater en de ondergrond. In dit rapport ecosysteemdiensten van grondwater en ondergrond (zie QR) staat verder welke elf ecosysteemdiensten worden onderscheiden. Er worden in totaal 31 activiteiten onderscheiden die gebruik maken van de ecosysteemdiensten van het grondwater en de ondergrond of er aanzienlijke invloed op hebben. Voor een negental activiteiten zijn in de rapportage ook factsheets opgesteld. Op de site atlas natuurlijk kapitaal staat op kaarten weergegeven wat de ruimtelijke impact is van een ecosysteemdienst in relatie tot een opgave of activiteit. Voor meer informatie volg de QR-links.

GRONDWATER

Onze onzichtbare verbinder

Dit beeld is tot stand gekomen i.s.m. VISUALLY YOURS.nl

UITVOERINGSPROGRAMMA
BODEM & ONDERGROND

Startbeeld - Grondwater dialoog

versie 1.2 - 20201214

Contact: Ron Nap